

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

**ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ
СИЛАБУС**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	I

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри психології та
педагогіки

28.08.2019 № 1

ЗМІСТ

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	3
2. Анотація	3
3. Опис навчальної дисципліни	4
4. Мета та завдання курсу	4
5. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу	5
6. Результати навчання	6
7. Політика курсу	8
8. Схема курсу	9
9. Система оцінювання	9
10. Рекомендовані джерела інформації	14

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну

Назва курсу	Педагогіка та психологія вищої школи
Викладач (-і)	<i>Несторук Наталія Анатоліївна</i> , к. пед. н., доц.
Контактний тел.	+38 050 7509116
E-mail	natasha.nestoruk@yandex.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

2. Анотація

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки.

Вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань про закономірності процесу навчання й виховання здобувачів вищої освіти, професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів; основи управління педагогічним процесом у вищому навчальному закладі; форми, методи і засоби формування особистості майбутнього фахівця; професійно-педагогічну діяльність викладача вищої школи.

Міждисциплінарні зв'язки дисципліни реалізуються на основі тісних зв'язків з фахових дисциплін психолого-педагогічного та лінгвістичного циклів: «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Методика виховної роботи», «Загальна, вікова та галузева психологія», «Організаційна психологія та психологія керування», «Філософія», «Філософія сучасної освіти», «Методика навчання іноземних мов і культур у вищій школі», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі», «Теорія мовленнєвої комунікації» та є основою дисципліни «Педагогічний менеджмент».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Освітня програма: Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – тематичний реферат		Семестр	
Загальна кількість годин: денна – 120		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4,7	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		– год.	
		Самостійна робота	
		84 год.	
Індивідуальні завдання: – год.			
Вид контролю: екзамен			

4. Мета та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» є підготовка магістрантів до виконання обов'язків викладача закладу вищої освіти, надання майбутнім науковцям і викладачам вищої школи знань теоретичних основ педагогічної теорії та педагогічної майстерності, управління навчально-виховним процесом для викладання у вищій школі; про закономірності виникнення, особливості функціонування психіки, розвитку та формування властивостей і характеристик особистості як «елементарної частини» суспільства, без орієнтації в яких неможливе розуміння індивідуальної поведінки людини та її поведінки в межах соціальної групи.

Завдання даного курсу полягає в розкритті сутності поняття «педагогіка та психологія вищої школи», її мети та завдання; ознайомленні магістрантів з актуальними проблемами вищої освіти в Україні; висвітленні специфіки організації навчально-виховного процесу в вищій школі;

формуванні умінь будувати лекційні, семінарські та практичні заняття; усвідомленні сутності та значення науково-дослідницької роботи викладача вищої школи та її впливу на ефективність педагогічного процесу; формуванні вмінь мотивувати здобувачів вищої освіти до навчальної діяльності; розвитку педагогічної техніки та майстерності майбутнього викладача вищої школи з позиції самоосвіти та самовдосконалення.

5. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Загальні:

- Здатність організовувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі мовознавства, літературознавства, психології, методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури, методики викладання психології, психологічного консультування;

- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку;

- Здатність реалізувати ефективні психолого-педагогічні стратегії існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;

- Здатність усвідомлювати моделі світу, природу, причинно-наслідкові закономірності розвитку суспільства і зв'язки різних культур; набувати культурного досвіду для осягнення загальнолюдських цінностей; засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації з поважним ставленням до різних культур, релігій, прав народів і людини та ідеї збереження миру та толерантного існування;

- Здатність реалізовувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;

- Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;

- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

- Здатність працювати у професійній групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності;

- Здатність до використання здоров'язбережувальних методик і технологій у безпечному середовищі та на основі екологічної свідомості;

- Здатність планувати й організувати освітній процес, здійснювати прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології;

Фахові:

- Здатність реалізувати рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, здатність до реалізації професійних усних презентацій із подальшою дискусією;

- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики, літературознавства, психології;

- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання іноземних мов і літератур, психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців;

- Здатність реалізувати достатній рівень мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу;

- Здатність використовувати мовні засоби та мовленнєві структури у різних типах дискурсу, зокрема у професійному;

- Здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначати індивідуальні особливості його учасників;

- Здатність до моделювання, організації та оцінювання освітнього процесу та проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти відповідно до потреб роботодавця;

- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їхніх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами.

6. Результати навчання – згідно з вимогами освітньо-професійної програми компетентності, якими повинен оволодіти здобувачу результаті вивчення курсу:

- Організація і здійснення освітньої діяльності на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, аналіз, оцінка та застосування сучасних наукових досягнень в галузі мовознавства, літературознавства, психології, методики навчання

англійської мови і зарубіжної літератури, методики викладання психології, психологічного консультування;

- Планування і організація власного особистісного та професійного розвитку;

- Реалізація у власній професійній діяльності ефективних психолого-педагогічних стратегій існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;

- Професійна діяльність, основана на принципах толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;

- Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;

- Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

- Результативна діяльність у професійній групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності;

- Використання здоров'язберезувальних методик і технологій у безпечному середовищі та на основі екологічної свідомості;

- Планування й організація освітнього процесу, прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології;

- Рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, стилістичними ознаками іноземної мови, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, реалізація професійних усних презентацій із подальшою дискусією;

- Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики та літературознавства, психології;

- Моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання іноземних мов і літератур, викладання психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців;

- Реалізація достатнього рівня мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу;

- Використання мовних засобів та мовленнєвих структур у різних типах дискурсу, зокрема у професійному;

- Ефективне застосування набутих знань з теорії та практики навчання і виховання, виявлення стану і можливостей поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначення індивідуальних особливостей його учасників;

- Моделювання, організація та оцінювання освітнього процесу, проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти відповідно до потреб роботодавця;

- Логічне й послідовне мислення, здійснення аналізу та синтезу різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами.

7. Політика курсу заснована на політиці ГІМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну добросовісність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з психолого-педагогічними джерелами та працями сучасної освіти.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з джерел педагогіки та психології вищої школи, знання основних дефініцій, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

8. Схема курсу

Змістовий модуль № 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Педагогічний процес у вищій школі. Психологія діяльності і проблеми навчання у вищій школі.

Тема 1. Система освіти та її наукове забезпечення. Вища освіта в Україні та за кордоном. Дидактика вищої школи, її основні категорії. Форми організації навчального процесу в вищій школі. Педагогічне проектування і педагогічні технології. Контроль та оцінка знань, умінь і навичок студентів. Науково-дослідницька робота студентів. Організація виховної роботи у закладі вищої освіти.

Тема 2. Загальна психологічна характеристика студентського віку та особливостей розвитку студентської групи. Психологія професійної освіти. Діяльність та психологічні особливості викладача вищої школи. Психологія педагогічної взаємодії викладача й студентів. Управління навчально-виховним процесом у вищій школі.

9. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- усне опитування;
- самостійні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань;
- контрольні роботи змістових модулів;
- проектні завдання;
- контрольна робота залікового модуля (екзамен)

Форми поточного і підсумкового контролю

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий контроль. Рівень навчальних досягнень здобувачів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання семінарських занять, виконання тестових завдань та самостійних робіт.

Підсумковий модульний контроль передбачає виконання контрольних робіт змістового модулю. Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок та КРЗМ з урахуванням коефіцієнтів.

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю є іспит.

ГРАФІК поточного контролю

Кількість КТ – 2

Коефіцієнт КТ – 0,2

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю – екзамен

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ 1	обговорення / проекти	Семінарське заняття № 3
2	КТ 2	обговорення / проекти	Семінарське заняття № 6
3	КРЗМ1	СРС	Семінарське заняття № 7

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль покликаний об'єктивно підтвердити досягнутий рівень навченості, визначити ступінь сформованості навичок та умінь здобувачів на кінець певного етапу навчання (в кінці семестру).

Курс «Педагогіка та психологія вищої школи» вивчається протягом одного семестру.

Формою підсумкового контролю в I семестрі є **іспит**, який контролює рівень засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та набуття ними навичок і вмінь його застосування у практичній діяльності на підставі результатів поточного контролю.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота			Сума	Екзамен	Разом
Змістовий модуль № 1					
КТ 1	КТ 2	КРЗМ 1			
20	20	20	60	40	100

Кількість КТ – 2, коефіцієнт КТ – 0,2

Кількість КРЗМ – 1, коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Екзамен: усна частина, коефіцієнт – 0,4

Загальна оцінка складається з суми балів за контрольні точки і контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру (60%) та балів, набраних за усні відповіді під час іспиту (40%).

Процедура проведення підсумкового контролю (іспиту) регламентована програмою підсумкового контролю з навчальної дисципліни, затвердженою на засіданні кафедри психології та педагогіки.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною(мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

*Зміст екзаменаційної підготовки з дисципліни
«Педагогіка та психологія вищої школи»:*

1. Інформатизація та глобалізація сучасної освіти. Електронна педагогіка.
2. Вища школа як педагогічна система.
3. Методи і методика реалізації науково-педагогічних досліджень.
4. Дидактика вищої школи.
5. Моделі освіти. Сучасні системи навчання у ЗВО.
6. Методи навчання у вищій школі.
7. Сучасний стан вищої освіти в Україні.
8. Лекція. Основи підготовки лекційних курсів.
9. Семінарські і практичні заняття в вищій школі. Самостійна робота студентів.
10. Педагогічне проектування: сутність, етапи та форми.
11. Педагогічна технологія: визначення, класифікації.
12. Інформаційні технології у вищій школі.
13. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти. Форма викладу результатів педагогічних досліджень.
14. Контроль та оцінка ЗУН. Функції контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень.
15. Виховна робота у ЗВО. Форми позааудиторної роботи зі здобувачами вищої освіти. Функції куратора.

16. Психологія вищої школи як окрема галузь знань. Предмет, категорії, завдання.

17. Психологічна характеристика віку здобувачів вищої освіти. Типологічні особливості здобувачів вищої освіти.

18. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.

19. Педагогічна культура викладача ЗВО. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача.

20. Теорії професійного розвитку.

21. Психологія професійного становлення особистості.

22. Необхідність і об'єктивні можливості управління системою освіти.

23. Психологічний аналіз функцій педагогічного управління.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи»

100 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з навчальної дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи психолого-педагогічними поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;
- вільно володіє психолого-педагогічною термінологією.

95 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи психолого-педагогічними поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;
- вільно володіє психолого-педагогічною термінологією.

Допускається 1-2 неточності у викладі матеріалу, які не призводять до помилкових висновків.

90 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з навчальної дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи психолого-педагогічними поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;

- вільно володіє психолого-педагогічною термінологією.

Допускається 2-3 неточності у викладі матеріалу, які не призводять до помилкових висновків.

85 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- комплексно розв'язує поставлені питання;
- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;
- точно використовує психолого-педагогічну термінологію.

У відповіді можливі 1-2 неточності у використанні психолого-педагогічної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

80 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- комплексно розв'язує поставлені питання;
- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;
- точно використовує психолого-педагогічну термінологію;
- відповідає без грубих помилок.

У відповіді можливі 2-3 неточності у використанні психолого-педагогічної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

75 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- повно розв'язує поставлені питання;
- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;
- використовує психолого-педагогічну термінологію;
- відповідає без грубих помилок.

У відповіді можливі 3-4 неточності у використанні психолого-педагогічної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

70 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково, не завжди послідовно;
- відповідь неповна, але зміст залишається;
- у відповіді можливі 1-2 неточності у використанні психолого-педагогічної термінології, помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

65 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково, непослідовно;
- відповідь неповна, що впливає на зміст викладу;
- у відповіді можливі 2-3 неточності у використанні психолого-педагогічної термінології, помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

60 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково;
- відповідь неповна, що впливає на зміст викладу;
- у відповіді наявні неточності у використанні психолого-педагогічної термінології,

- грубі помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

55 балів (оцінка «незадовільно») ставиться тоді, якщо:

- зміст не розкрито;
- здобувач не відповідає на поставлені запитання;
- у відповіді наявні грубі помилки у використанні психолого-педагогічної термінології, суттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

35 балів (оцінка «незадовільно») ставиться тоді, якщо:

- основний зміст не розкрито;
- відсутнє володіння психолого-педагогічною термінологією;
- здобувач не відповідає на поставлені запитання.

0 балів (оцінка «незадовільно») ставиться тоді, якщо:

- здобувач відмовляється відповідати на питання білета.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Артющина М. В., Журавська Л. М., Колісниченко Л. А. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: навч. посібник. – Київ: КНЕУ, 2008. 336 с.

2. Артющина М. В., Котикова О. М., Романова Г. М. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2007. 528 с.

3. Астахова В. И., Артеменко Л. А., Сидоренко А. А. Глоссарий современного образования. Харьков: ОКО, 1998. 272 с.

4. Бабанский Ю. К., Поташник М. М. Оптимизация педагогического процесса (В вопросах и ответах). Київ: Рад.школа, 1984. 286 с.

5. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академія, 2001. 576 с.

6. Волович В. И. Социологический справочник. Київ: Политиздат Украины, 1990. 382 с.

7. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1995. 237 с.

8. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.

9. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

10. Дрибан В. М. Активизация обучения в высшей школе: аспект проблемного обучения: учеб. пособие. Изд. 2-е доп. Донецк: ДонГУЭТ, 2002. 145 с.

11. Каташов А. І. Педагогічні основи розвитку інноваційного освітнього середовища сучасного ліцею : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.01. Луганськ, 2001. 20 с.

12. Коваленко О. Е. та ін. Методика професійного навчання: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. інж.-пед. спец-тей / Коваленко О. Е.,

Брюханова Н. О., Корольова Н. В., Шматков Є. В. Харків: ВВП «Контраст», 2008. 488 с.

13. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение: учеб.пособие. Киев: Выцашк., 1990. 248 с.

14. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Знання, 2005. 486 с.

15. Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Знання, 2007. 512 с.

16. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посібник. Харків: ОВС, 2002. 400 с.

17. Мальований Ю. І. Форми навчання в школі: Кн. для вчителя. Київ: Освіта, 1992. 160 с.

18. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. навч. посібник. Київ: Гранма, 1999. 350 с.

19. Онищук В. А. Дидактика современной школы. Киев: Рад.школа, 1987. 351 с.

20. Онищук В. А. Типы, структура и методика урока в школ. Киев: Рад. школа, 1976. 184 с.

21. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: навч. посібник для вузів / О. С. Падалка, А. С. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Т. Шпак. Київ: Укр. енциклопедія, 1995. 252 с.

22. Рапацевич Е. С. Современный словарь по педагогике. Минск: Современное слово, 2001. 928 с.

23. ТОВАЖНЯНСКИЙ Л. Л. та ін. Основи педагогіки вищої школи: навч. посібник / Л. Л. ТОВАЖНЯНСКИЙ, О. Г. Романовський, В. В. Бондаренко, О. С. Пономарьов, З. О. Черваньова. Харків, НТУ «ХП», 2005. 600 с.

24. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посібник для педвузів. Київ: Либідь, 2002. 560 с.

Додаткова література

1. Бельмаз Я. М. Професійна підготовка викладачів вищої школи у Великій Британії та США: монографія / Я. М. Бельмаз. Горлівка: ГДПІМ, 2010. 304 с.

2. Глузман О. Особливості підготовки педагогічних кадрів в університетах США / О. Глузман, В. Володько // Педагогіка і психологія. 1998, № 4. С. 133–140.

3. Зязюн І. Освітня система Франції / І. Зязюн // Рідна школа. 2001, № 11. С. 70–74.

4. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи»: для здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладач: Н. А. Несторук. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 44 с.

5. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навчальний посібник / [за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти]. Київ: А.С.К., 2003. 240 с.

6. Словник педагогічних та психологічних термінів: для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с.